

Jaarprogramma
Schooljaar 2022 - 2023

Atheneum 3 Stadslyceum

H.N. Werkman Stadslyceum - H.N. Werkman College, atheneum, havo,
mavo, vbo
Nieuwe Sint Jansstraat 11
9711 VG Groningen

Inleiding

We behandelen de leesvaardigheid, grammatica, spelling, formuleren, schrijfvaardigheid, spreekvaardigheid en literatuur. Bij alle toetsen kunnen punten worden afgetrokken voor spel- en formuleerfouten.

Toetsen

T1A	Grammatica zinsdelen en formuleren	
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof: In deze toets behandelen we grammatica zinsdelen en formuleren.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	2	
T2A	Spelling en schrijfvaardigheid	
Tijdsduur:	90 minuten	Leerstof: De toets bestaat uit een onderdeel spelling en het schrijven van een zakelijke brief.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	3	
HD3	Debat	
Tijdsduur:	10 minuten	Leerstof: Leerlingen voeren tijdens een de les een debat.
Toetsvorm:	Presentatie	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	0	
T3A	Literatuur	
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof: Er worden drie boeken gelezen van een door de docent verstrekte boekenlijst. Tijdens het praatproefwerk over de gelezen boeken worden vragen gesteld die leerlingen in tweetallen maken.
Toetsvorm:	Schriftelijk/Mondeling	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	2	
T4A	Leesvaardigheid en woordenschat	
Tijdsduur:	90 minuten	Leerstof: De toets bestaat uit een deel woordenschat en twee leesteksten. Voor woordenschat moeten leerlingen woorden leren.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	2	

Inleiding

We will focus on the following skills: speaking, reading, writing, watching/listening and literature.

Toetsen

T1A	Toets 1	Leerstof: Grammatica, vocabulaire & expressions.
Tijdsduur:	50 min.	
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	1	
T2A	Toets 2	Leerstof: Grammatica, vocabulaire & expressions.
Tijdsduur:	50 min.	
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	1	
T3A	Project	Leerstof: Project naar aanleiding van het boek Noughts and Crosses.
Tijdsduur:	50 min.	
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	1	
T4A	Toets 3	Leerstof: Grammatica, vocabulaire & expressions.
Tijdsduur:	50 min.	
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Nee	
Weegfactor:	1	
T4B	Presentatie	Leerstof: Duo presentatie over een onderwerp beschreven in de handout.
Tijdsduur:	10 min.	
Toetsvorm:	Mondeling	
Herkansing:	Nee	
Weegfactor:	1	

Inleiding

Bij wiskunde zul je dit jaar je kennis uitbreiden op het gebied van het oplossen van vergelijkingen. De wiskunde B-leerling maakt kennis met o.a. goniometrie. Daarnaast komt er voor de leerlingen die wiskunde A gaan kiezen statistiek en kansrekening voorbij. Dit jaar is bedoeld om een idee te krijgen met welke wiskunde je het beste verder kunt gaan in de vierde. In de tweede jaarhelft splitsen we de groep in een WiA- en een WiB-groep. Het eindcijfer wordt bepaald door een gemiddelde van alle afgenomen toetsen.

Toetsen

T1A	H1 & H2	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof:
Toetsvorm:	Schriftelijk	Moderne wiskunde 12e editie 3VWO
Herkansing:	Ja	Hoofdstuk 1: Lineaire en exponentiële functies
Weefactor:	1	Hoofdstuk 2: Parabolen
T2A	H4 & H7	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof:
Toetsvorm:	Schriftelijk	Moderne wiskunde 12e editie 3VWO
Herkansing:	Ja	Hoofdstuk 4: De abc-formule
Weefactor:	1	Hoofdstuk 7: Kwadratische functies
T2B	VERWIJDEREN	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Getal & Ruimte ed.10 3VWO
Toetsvorm:	Schriftelijk	Hoofdstuk 5: Allerlei vergelijkingen
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	

Inleiding

Bij wiskunde zul je dit jaar je kennis uitbreiden op het gebied van het oplossen van vergelijkingen. De wiskunde B-leerling maakt kennis met o.a. goniometrie. Daarnaast komt er voor de leerlingen die wiskunde A gaan kiezen statistiek en kansrekening voorbij. Dit jaar is bedoeld om een idee te krijgen met welke wiskunde je het beste verder kunt gaan in de vierde. In de tweede jaarhelft splitsen we de groep in een WiA- en een WiB-groep. Het eindcijfer wordt bepaald door een gemiddelde van alle afgenomen toetsen.

Toetsen

T3A Wiskunde A of B

Tijdsduur: 50 min.

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Nee

Weegfactor: 1

Leerstof: **Moderne wiskunde 12e editie 3VWO**

WiA:

Hoofdstuk 8: Statistiek

Hoofdstuk 12a: Zicht op toeval

WiB:

Hoofdstuk 3: Vlakke figuren

Hoofdstuk 6: Goniometrie

Hoofdstuk 10: Redeneren in driehoeken

T3B VERWIJDEREN

Tijdsduur: 50 min.

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Nee

Weegfactor: 1

Leerstof: **Getal & Ruimte ed.10 3VWO**

Hoofdstuk 8: Allerlei verbanden

Inleiding

Bij wiskunde zul je dit jaar je kennis uitbreiden op het gebied van het oplossen van vergelijkingen. De wiskunde B-leerling maakt kennis met o.a. goniometrie. Daarnaast komt er voor de leerlingen die wiskunde A gaan kiezen statistiek en kansrekening voorbij. Dit jaar is bedoeld om een idee te krijgen met welke wiskunde je het beste verder kunt gaan in de vierde. In de tweede jaarhelft splitsen we de groep in een WiA- en een WiB-groep. Het eindcijfer wordt bepaald door een gemiddelde van alle afgenomen toetsen.

Toetsen

T4A	Wiskunde A of B
-----	-----------------

Tijdsduur:	50 min.
------------	---------

Toetsvorm:	Schriftelijk
------------	--------------

Herkansing:	Nee
-------------	-----

Weefactor:	1
------------	---

Leerstof:	Moderne wiskunde 12e
-----------	----------------------

	editie 3VWO
--	-------------

	WiA:
--	------

	Hoofdstuk 9: Functies en algebra
--	----------------------------------

	Hoofdstuk 11a:
--	----------------

	Vergelijkingen en
--	-------------------

	ongelijkheden
--	---------------

	WiB:
--	------

	Hoofdstuk 9: Functies en algebra
--	----------------------------------

	Hoofdstuk
--	-----------

	11b: Vergelijkingen en
--	------------------------

	ongelijkheden
--	---------------

Inleiding

Toetsen

T3A H8 & H12a

Tijdsduur: 50 min.

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Ja

Weefactor: 1

Leerstof: **Moderne wiskunde 12e**
editie 3VWO

WiA:

Hoofdstuk 8: Statistiek

**Hoofdstuk 12a: Zicht op
toeval**

T3B VERWIJDEREN

Tijdsduur: 50 min.

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Ja

Weefactor: 1

Leerstof: **Getal & Ruimte ed.10 3VWO**
Hoofdstuk 8: Allerlei verbanden

T4A H9 & H11a

Tijdsduur: 50 min.

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Nee

Weefactor: 1

Leerstof:

Moderne wiskunde 12e
editie 3VWO

WiA:

**Hoofdstuk 9: Functies en
algebra**

**Hoofdstuk 11a:
Vergelijkingen en
ongelijkheden**

Inleiding

Toetsen

T3A H3, H6 & H10

Tijdsduur: 50 min.

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Ja

Weegfactor: 1

Leerstof: **Moderne wiskunde 12e**
editie 3VWO

WiB:

Hoofdstuk 3: Vlakke figuren

Hoofdstuk 6: Goniometrie

Hoofdstuk 10: Redeneren in
driehoeken

T3B VERWIJDEREN

Tijdsduur: 50 min.

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Ja

Weegfactor: 1

Leerstof: **Getal & Ruimte ed.10 3VWO**

Hoofdstuk 8: Allerlei verbanden

T4A H9 & H11b

Tijdsduur: 50 min.

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Nee

Weegfactor: 1

Leerstof:

Moderne wiskunde 12e
editie 3VWO

WiB:

Hoofdstuk 9: Functies en
algebra

Hoofdstuk

11b: Vergelijkingen en
ongelijkheden

Inleiding

Bij Frans werk je met je eigen Passeport.

In het Passeport houd je zelf alles bij wat je bij Frans leert.

Je ziet per hoofdstuk wat je allemaal leert, je planning en de extra onderwerpen die worden behandeld in de les.

Het Passeport telt mee voor je Handelingsdeel en je krijgt er dus 4x per jaar een beoordeling voor.

Toetsen

HD1	Handelingsdeel 1	Leerstof: Je hebt je Passeport afgetekend voor deze periode
Tijdsduur:	2 SLU	
Toetsvorm:		
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	0	

T1A	Toets Chapitre 1	Leerstof: toets over chapitre 1
Tijdsduur:	50 min.	
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	1	

HD2	Handelingsdeel 2	Leerstof: Je hebt je Passeport afgetekend voor deze periode
Tijdsduur:	2 SLU	
Toetsvorm:		
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	0	

T2A	Toets Chapitre 2	Leerstof: toets over chapitre 2
Tijdsduur:	50 min.	
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	1	

HD3	Handelingsdeel 3	Leerstof: Je hebt je Passeport afgetekend voor deze periode
Tijdsduur:	2 SLU	
Toetsvorm:		
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	0	

T3A	Toets Chapitre 5	Leerstof: toets over chapitre 5
Tijdsduur:	50 min.	
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	1	

Inleiding

Bij Frans werk je met je eigen Passeport.

In het Passeport houd je zelf alles bij wat je bij Frans leert.

Je ziet per hoofdstuk wat je allemaal leert, je planning en de extra onderwerpen die worden behandeld in de les.

Het Passeport telt mee voor je Handelingsdeel en je krijgt er dus 4x per jaar een beoordeling voor.

Toetsen

HD4	Handelingsdeel 4	
Tijdsduur:	2 SLU	Leerstof: Je hebt je Passeport afgetekend voor deze periode
Toetsvorm:		
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	0	

T4A	Toets Chapitre 6	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: toets over chapitre 6
Toetsvorm:	Proefwerk	
Herkansing:	Nee	
Weegfactor:	1	

T4B	Vaardighedentoets	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Vaardighedentoets
Toetsvorm:	Proefwerk	
Herkansing:	Nee	
Weegfactor:	1	

Inleiding

Aan de hand van de lesmethode NK 3 vwo wordt aan de algemene voortgang van de taalverwerving gewerkt. Daarnaast worden de vier vaardigheden ter voorbereiding op de bovenbouw steeds belangrijker. Deze vaardigheden zijn spreekvaardigheid, schrijfvaardigheid, kijk- en luistervaardigheid en leesvaardigheid. Verder komen literatuur, Landeskunde en films aan bod.

Bij iedere toets horen procespunten.

Deze procespunten maken max. 10% van het toetscijfer uit.

Proces bestaat uit:

-leerwerk/maakwerk

-interactie/inzet in de klas

Naast de toetsen moet het handelingsdeel voldoende afgevinkt worden.

Tijdstip en inhoud worden door de docent bepaald.

Toetsen

T1A	Toets 1A	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Neue Kontakte hfd. 1 + herhaling uit B2.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	
T2A	Toets 2A	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Neue Kontakte hfd. 2 + Gram hfd 4 en Schreiben hfd 6.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	
T3A	Toets 3A	
Tijdsduur:	8 SLU	Leerstof: PO gebaseerd op onderdelen van Neue Kontakte hfd 3 en 4.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	2	
T3B	Toets 3B	
Tijdsduur:	90 min.	Leerstof: Je krijgt een leestoets met meerkeuzevragen en open vragen plus een grammatica SO (NK hfd 3, Modalverben verleden tijd + herhaling Modalverben tegenwoordige tijd)
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	
HD4	Handelingsdeel 4	
Tijdsduur:	6 SLU	Leerstof: Diverse opdrachten op basis van een gelezen boek. Tijdstip en inhoud worden door de docent bepaald.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	0	
T4A	Toets 4A	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Neue Kontakte hfd. 5 + Gram hfd 6.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Het vak filosofie wordt ingeleid aan de hand van een bundeltje en uitgedeeld materiaal. Je maakt kennis met het vak filosofie aan de hand van enkele belangrijke disciplines van dit vak. In de introductie komen enkele grote prolemen uit de metafysica en de kentheorie naar voren, bij ethiek gaat het vooral over wat nu het goede is, bij wijsgerige antropologie stellen we de vraag wat de mens is en tot slot maak je kennis met een beetje logica en argumentatietheorie.

Toetsen

T1A	Ethiek: de filosofie van het kiezen	
Tijdsduur:		Leerstof: Groepsopdracht ethische stromingen
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	
T1B	Ethiek: de filosofie van het kiezen	
Tijdsduur:		Leerstof: Aan de hand van het kwaliteitenkwadrant en morele dilemma's schrijf je een eindopdracht waarin je één dag uit je toekomstige leven in je droomberoep beschrijft.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	4	
<p>Bij deze opdracht hoort een deelopdracht waarbij je een ethische casus van uit verschillende ethische stromingen benadert. Deze opdracht is een groepsopdracht en telt voor 20% mee voor de eindopdracht "Droomberoep"</p>		
T2A	Sociale filosofie	
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof: In deze lessenserie behandelen we de vragen: "wat is vrijheid?" en "wat is een rechtvaardige samenleving?" Dit doe je door het ontwerpen van jouw eigen ideale samenleving (utopie). Het project vindt mogelijkwys plaats in samenwerking met andere vakken.
Toetsvorm:	Proefwerk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	8	
<p>Voordat je de eindopdracht mag doen, moet je het verplichte handelingsdeel naar behoren uitvoeren. Eindopdracht: In een groep ontwerp je jullie eigen ideale samenleving</p>		
T3A	Wijsgerige antropologie: dier - mens- machine	
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof: Wijsgerige antropologie gaat over de vraag: "wat is de mens?". We gaan in deze periode in op deze vraag en richten ons daarbij op de verschillen tussen mens en dier, mensbeelden en het lichaam geest probleem.
Toetsvorm:	Proefwerk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	8	
T4A	Filosofische vaardigheden: redeneren en argumenteren	
Tijdsduur:		Leerstof: Volgens een vast en rigide format ga je samen met je groep in debat met een andere groep aan de hand van een filosofische stelling.
Toetsvorm:	Mondeling/Praktisch	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	5	

Inleiding

Dit jaar behandelen we de twintigste eeuw. Je zult zien dat de wereld in deze eeuw in ongekend tempo is veranderd.

Toetsen

T1A	Eerste Wereldoorlog	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Industriële Revolutie & H3 De Eerste Wereldoorlog
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	

T2A	Tweede Wereldoorlog	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: H6 Het interbellum & De Tweede Wereldoorlog
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	

Inleiding

Centraal staan de thema's 'Weersystemen', 'Bevolkingsontwikkeling', 'Utopia' en 'Globalisering'. Via deze thema's worden vaardigheden en inhoudelijke onderwerpen aan de leerlingen geleerd.

Toetsen

T1A	Wereldeconomie: winnaars en verliezers.		
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof:	
Toetsvorm:	Schriftelijk		Selectie van paragrafen uit hoofdstuk 1. Ook de herhaling en de verdieping kunnen onderdeel zijn van de stof. Net als de aantekeningen.
Herkansing:	Ja		
Weefactor:	1		
HD2	WORDT HD 1: Basisvaardigheden		
Tijdsduur:	25 SLU	Leerstof:	
Toetsvorm:	Praktische opdracht		Handelingsdeel over geografische vaardigheden.
Herkansing:	Ja		
Weefactor:	0		
T2A	Schatkist aarde.		
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof:	
Toetsvorm:	Schriftelijk		Selectie van paragrafen uit hoofdstuk 2. Ook de herhaling en de verdieping kunnen onderdeel zijn van de stof. Net als de aantekeningen.
Herkansing:	Ja		
Weefactor:	1		
T3A	Energietransitie en stad van de toekomst.		
Tijdsduur:	60 SLU	Leerstof:	
Toetsvorm:	Praktische opdracht		
Herkansing:	Nee		Selectie van paragrafen uit hoofdstuk 3, aangevuld met en praktische opdracht over de stad van de toekomst.
Weefactor:	1		
T4A	Conflicten en migratie.		
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof:	
Toetsvorm:	Schriftelijk		Selectie van paragrafen uit hoofdstuk 4 & 5. Ook de herhaling en de verdieping kunnen onderdeel zijn van de stof. Net als de aantekeningen.
Herkansing:	Nee		
Weefactor:	1		

Inleiding

Dit jaar gaan we abstracter werken d.m.v. formules en het ombouwen van formules. Ook nauwkeurigheid van metingen komt aan de orde.

Toetsen

T1A	Hoofdstuk 2: Elektriciteit + Wetenschappelijke notatie	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Nova: hoofdstuk 2.
Toetsvorm:	Schriftelijk	Significantie + Wetenschappelijke notatie van
Herkansing:	Ja	uitgedeeld boekje 'Significante Cijfers'.
Weefactor:	3	
T2A	Hoofdstuk 1: Krachten + Hoofdstuk 5: Kracht en beweging	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Nova: hoofdstuk 1+5
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	3	
T3A	Hoofdstuk 4: Energie	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Nova: hoofdstuk 4.
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	3	
T3B	Praktische Opdracht	
Tijdsduur:	10 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	practicum + schriftelijk verslag	
Herkansing:	Nee	Leerlingen gaan aan de hand van een proef, de
Weefactor:	3	resultaten verwerken in een verslag.
HD4	Handelingsdeel: Hoofdstuk 3: Licht en lenzen	
Tijdsduur:	240 min.	Leerstof: Nova: hoofdstuk 3
Toetsvorm:	Prakt. + verslag	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	0	
T4A	Hoofdstuk 7: Radioactiviteit	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Nova: hoofdstuk 7
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	3	

Inleiding

De volgende onderdelen komen in VWO 3 aan bod:

Chemie 3 VWO hoofdstuk 1 t/m 6 en 8, chemisch rekenen

Tevens kun je gebruik maken van het digitale materiaal op Noordhoff.nl

Toetsen

HD1	Chemisch onderzoek	
Tijdsduur:	5 SLU	Leerstof: Stoffen onderzoek.
Toetsvorm:	Prakt. + verslag	Chemie VWO 3
Herkansing:	Ja	Hoofdstuk 1
Weefactor:	0	
T1A	Voorkennis & Scheiden en zuiveren	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Boek:
Toetsvorm:	Schriftelijk	Chemie VWO 3
Herkansing:	Ja	Voorkennis en hoofdstuk 1
Weefactor:	3	
T2A	Chemische reacties & De bouw van stoffen	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Boek:
Toetsvorm:	Schriftelijk	Chemie VWO 3
Herkansing:	Ja	Hoofdstuk 2 + 3
Weefactor:	3	
T3A	Brandstoffen	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Boek:
Toetsvorm:	Schriftelijk	Chemie VWO 3
Herkansing:	Ja	Hoofdstuk 4 & Introductie chemisch rekenen
Weefactor:	3	
HD4	Po Levensmiddelenonderzoek	
Tijdsduur:	10 SLU	Leerstof: Onderzoek met als resultaat een wetenschappelijk verslag.
Toetsvorm:	Prakt. + verslag	Chemie VWO 3
Herkansing:	Ja	Hoofdstuk 6
Weefactor:	0	
T4A	Groene chemie	
Tijdsduur:	50 min.	Leerstof: Boek:
Toetsvorm:	Schriftelijk	Chemie VWO 3
Herkansing:	Nee	Hoofdstuk 7
Weefactor:	3	

Inleiding

In A3 heb je alleen het tweede half jaar biologie. In de derde klas behandelen we de hoofdstukken 8, 9 en 11. Bij hoofdstuk 8 en 11 hoort een proefwerk, bij hoofdstuk 9 hoort een praktische opdracht.

Toetsen

T3A Proefwerk H8

Tijdsduur: 50 minuten

Leerstof: **Proefwerk over hoofdstuk 8 "je lichaam werkt".**

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Ja

Weegfactor: 3

T4A Praktische opdracht H9

Tijdsduur:

Leerstof: **Praktische opdracht over hoofdstuk 9. De leerlingen maken een poster over hoofdstuk 9 in de lessen.**

Toetsvorm: Praktische opdracht

Herkansing: Nee

Weegfactor: 1

T4B Proefwerk H11

Tijdsduur: 50 minuten

Leerstof:

Het proefwerk over H11 'voortplanting'

Toetsvorm: Schriftelijk

Herkansing: Nee

Weegfactor: 3

Inleiding

O&O bestaat uit projectmatige opdrachten in de Bèta en techniek waaraan leerlingen in groepjes per project ongeveer 9 weken werken.

I.v.m. de projectduur en beschikbaarheid van externe opdrachtgevers valt niet precies te zeggen wanneer welke projecten afgerond worden.

Toetsen

HD1	Vaardigheids training 1	
Tijdsduur:	360 min.	Leerstof:
Toetsvorm:	Diverse	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	0	

T1A	Project 1 Product	
Tijdsduur:	9 weken	Leerstof:
Toetsvorm:	Presentatie	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

T1B	Project 1 Proces	
Tijdsduur:	9 weken	Leerstof:
Toetsvorm:	Prakt. + verslag	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

HD2	Vaardigheids training 2	
Tijdsduur:	360 min.	Leerstof:
Toetsvorm:	Diverse	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	0	

T2A	Project 2 Product	
Tijdsduur:	9 weken	Leerstof:
Toetsvorm:	Presentatie	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

T2B	Project 2 Proces	
Tijdsduur:	9 weken	Leerstof:
Toetsvorm:	Prakt. + verslag	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

HD3	Vaardigheids training 3	
Tijdsduur:	360 min.	Leerstof:
Toetsvorm:	Diverse	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	0	

Inleiding

O&O bestaat uit projectmatige opdrachten in de Bèta en techniek waaraan leerlingen in groepjes per project ongeveer 9 weken werken.

I.v.m. de projectduur en beschikbaarheid van externe opdrachtgevers valt niet precies te zeggen wanneer welke projecten afgerond worden.

Toetsen

T3A	Project 3 Product	
Tijdsduur:	9 weken	Leerstof:
Toetsvorm:	Presentatie	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

T3B	Project 3 Proces	
Tijdsduur:	9 weken	Leerstof:
Toetsvorm:	Prakt. + verslag	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Het programma in de derde klas is een oriëntatie op de vakken Economie en Bedrijfseconomie.

Toetsen

T1A	Hoofdstuk 1 en 4 - Praktische Economie	
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof: Het resultaat op de toets is medebepalend voor het advies voor het vak Economie in de bovenbouw
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	

T2A	Hoofdstuk 2 en 5 - Praktische Economie	
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof: Het resultaat op de toets is medebepalend voor het advies voor het vak Bedrijfseconomie in de bovenbouw
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	

T3A	Hoofdstuk 6 en 8 - Praktische Economie	
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof:
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	1	

T4A	Hoofdstuk 7 en 9 - Praktische Economie	
Tijdsduur:	50 minuten	Leerstof:
Toetsvorm:	Schriftelijk	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Kunst Algemeen wordt aangeboden in twee blokken gedurende het schooljaar. In elk blok werk je aan een ander thema en in een andere discipline (dans, drama, muziek en beeldend). In klas drie heb je een blok dans en een blok theater en architectuur.

Bij Kunst Algemeen is dat wat mensen maken/doen het onderwerp van de les. Het stilstaan bij, en betekenis geven aan dat wat mensen maken en doen, noemen we cultureel (zelf-) bewustzijn. Dit bewustzijn willen we stimuleren want cultuur is overal om je heen. Hierbij maken we gebruik van experts, bezoeken we voorstellingen en verzamelen we voorbeelden van cultuur: in de school, buiten de school en in je woonomgeving.

We onderscheiden de volgende vaardigheden waarin je je bij kunst algemeen gaat bekwamen.

- Waarnemen (ervaren door voelen, horen, zien, ruiken en proeven)
- Verbeelden (van dat wat je waarneemt doelbewust iets anders maken door iets te ontwerpen, door te fantaseren of door er een voorstelling van te maken)
- Conceptualiseren (betekenis geven aan dat wat je waarneemt en/of verbeeldt bijv. door te interpreteren, verantwoorden, rechtvaardigen of oordelen)
- Analyseren (je kijkt naar relaties en verbanden tussen het waargenomene door deze te testen, te evalueren, te verklaren met logisch nadenken)

Toetsen

T1A Presentatie Danssoorten

Tijdsduur: 15-20 min

Leerstof: **Presentatie over danssoorten**

Toetsvorm: Presentatie

Herkansing: Nee

Weegfactor: 1

HD2 Kijken naar Dans

Tijdsduur: 60 min

Leerstof: **Dansbeschouwing**

Toetsvorm: Praktische opdracht

Herkansing: Ja

Weegfactor: 0

T2A Black Dance Matters

Tijdsduur: 8 slu

Leerstof: **10% presentatie Danspioniers**

Toetsvorm: Combinatie

Herkansing: Nee

Weegfactor: 1

90 % verwerkingsopdracht Black Dance Matters

Tijdens de lessen leer je over de Black Lives Matter beweging, hun invloed op de maatschappij en de aanwezigheid van racisme in de danswereld. Je verwerkt je kennis en je visie in een opdracht.

T3A Architectuur

Tijdsduur:

Leerstof: **Verzameling van opdrachten, waaronder een werkstuk waarin tenminste twee verschillende stijlvormen worden gecombineerd.**

Toetsvorm: Praktische opdracht

Herkansing: Ja

Weegfactor: 1

Inleiding

Kunst Algemeen wordt aangeboden in twee blokken gedurende het schooljaar. In elk blok werk je aan een ander thema en in een andere discipline (dans, drama, muziek en beeldend). In klas drie heb je een blok dans en een blok theater en architectuur.

Bij Kunst Algemeen is dat wat mensen maken/doen het onderwerp van de les. Het stilstaan bij, en betekenis geven aan dat wat mensen maken en doen, noemen we cultureel (zelf-) bewustzijn. Dit bewustzijn willen we stimuleren want cultuur is overal om je heen. Hierbij maken we gebruik van experts, bezoeken we voorstellingen en verzamelen we voorbeelden van cultuur: in de school, buiten de school en in je woonomgeving.

We onderscheiden de volgende vaardigheden waarin je je bij kunst algemeen gaat bekwamen.

- a. Waarnemen (ervaren door voelen, horen, zien, ruiken en proeven)
- b. Verbeelden (van dat wat je waarneemt doelbewust iets anders maken door iets te ontwerpen, door te fantaseren of door er een voorstelling van te maken)
- c. Conceptualiseren (betekenis geven aan dat wat je waarneemt en/of verbeeldt bijv. door te interpreteren, verantwoorden, rechtvaardigen of oordelen)
- d. Analyseren (je kijkt naar relaties en verbanden tussen het waargenomene door deze te testen, te evalueren, te verklaren met logisch nadenken)

Toetsen

T3A VERWIJDEREN

Tijdsduur:

Leerstof: **Tekening van een zelfontworpen gebouw waarbij twee verschillende stijlen worden gecombineerd.**

Toetsvorm: Praktische opdracht

Herkansing: Nee

Weegfactor: 1

HD4 Theater

Tijdsduur:

Leerstof: **Eigen scène uitschrijven.**

Toetsvorm: Handelingsdeel

Herkansing: Ja

Weegfactor: 0

T4A Theater

Tijdsduur:

Leerstof: **Scène utwerpen en spelen.**

Toetsvorm: Praktische opdracht

Herkansing: Nee

Weegfactor: 1

Inleiding

Je hebt Kunst beeldend een heel jaar lang 2 lessen van 60 minuten per week. In de lessen kunst beeldend leer je 2D- en 3D-technieken toepassen. De praktijkopdrachten worden gekoppeld aan theorie uit 'Zienderogen Kunst beeldende begrippen'

In leerjaar 3 ligt de nadruk op 'Keuzevrijheid', 'Reflectie' en 'Expo' , ook is er een vakoverstijgend project.

Toelichting:

'Keuzevrijheid': omdat het vak Kunst Beeldend bij uitstek een vak is waar leerlingen in staat moeten zijn om met keuzevrijheid om te gaan. Dit wordt geoefend, te meer omdat in de bovenbouw dit een belangrijk aandachtspunt is.

'Reflectie': omdat het vak Kunst Beeldend de leerlingen middels het maken en meemaken van, soms schurende en confronterende maar ook blij makende, kunst leert dat kunst een spiegel is van ervaringen uit de wereld om hem heen.

'Expo': omdat dit een mooie afsluiting is van het vak Kunst Beeldend in de onderbouw. Het moment is om je werk en dus je eigen verbeelde ervaringen, aan de wereld te tonen. Essentieel binnen de Kunst en essentieel bij Kunst Beeldend in de bovenbouw.

Overwegingen voor deze keuze:

- Na dit jaar gaan de leerlingen wel of niet kiezen voor Kunst Beeldend als examenvak.

Potlood 1. Keuzevrijheid

Leerlingen moeten kunnen kiezen. (Zelfregulering en probleem oplossen)

- Er valt in de opdrachten wat te kiezen
- Er zijn verplichte en keuze delen.
- Leerlingen kunnen de opdracht naar hun eigen hand zetten.
- 'Meerdere wegen leiden naar Rome', de leerling kiest zijn eigen route.
- Probleemoplossend leren.

Potlood 5. Reflectie

Relatie met kunst (kritisch denken)

- Gericht op horizon verruimen: aanbieden van onbekende, soms ook schurende en confronterende kunstwerken - uit heden en verleden - om gedachten van leerlingen over een bepaald thema te verrijken.
- Gericht op inspireren: aanbieden van inspirerende kunstwerken - uit heden en verleden - die leerlingen ideeën geven voor het uitvoeren van de opdracht

Potlood 9 Expo

Tonen van en trots zijn op het werk

- Uitdragen in de stad of expo
- In een tijdschrift
- Op de gangen
- Werken op grote formaten
- Op sokkels

Potlood 10 Vakoverstijgend

- Samenhang met andere leergebieden, digitale geletterdheid, mens en maatschappij, technologie, filosofie, etc.

Toetsen

T1A	Opdracht 'Metamorfose' 2D	
Tijdsduur:	lestijd + 5 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Praktisch	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Je hebt Kunst beeldend een heel jaar lang 2 lessen van 60 minuten per week. In de lessen kunst beeldend leer je 2D- en 3D-technieken toepassen. De praktijkopdrachten worden gekoppeld aan theorie uit 'Zienderogen Kunst beeldende begrippen'

In leerjaar 3 ligt de nadruk op 'Keuzevrijheid', 'Reflectie' en 'Expo' , ook is er een vakoverstijgend project.

Toelichting:

'Keuzevrijheid': omdat het vak Kunst Beeldend bij uitstek een vak is waar leerlingen in staat moeten zijn om met keuzevrijheid om te gaan. Dit wordt geoefend, te meer omdat in de bovenbouw dit een belangrijk aandachtspunt is.

'Reflectie': omdat het vak Kunst Beeldend de leerlingen middels het maken en meemaken van, soms schurende en confronterende maar ook blij makende, kunst leert dat kunst een spiegel is van ervaringen uit de wereld om hem heen.

'Expo': omdat dit een mooie afsluiting is van het vak Kunst Beeldend in de onderbouw. Het moment is om je werk en dus je eigen verbeelde ervaringen, aan de wereld te tonen. Essentieel binnen de Kunst en essentieel bij Kunst Beeldend in de bovenbouw.

Overwegingen voor deze keuze:

- Na dit jaar gaan de leerlingen wel of niet kiezen voor Kunst Beeldend als examenvak.

Potlood 1. Keuzevrijheid

Leerlingen moeten kunnen kiezen. (Zelfregulering en probleem oplossen)

- Er valt in de opdrachten wat te kiezen
- Er zijn verplichte en keuze delen.
- Leerlingen kunnen de opdracht naar hun eigen hand zetten.
- 'Meerdere wegen leiden naar Rome', de leerling kiest zijn eigen route.
- Probleemoplossend leren.

Potlood 5. Reflectie

Relatie met kunst (kritisch denken)

- Gericht op horizon verruimen: aanbieden van onbekende, soms ook schurende en confronterende kunstwerken - uit heden en verleden - om gedachten van leerlingen over een bepaald thema te verrijken.
- Gericht op inspireren: aanbieden van inspirerende kunstwerken - uit heden en verleden - die leerlingen ideeën geven voor het uitvoeren van de opdracht

Potlood 9 Expo

Tonen van en trots zijn op het werk

- Uitdragen in de stad of expo
- In een tijdschrift
- Op de gangen
- Werken op grote formaten
- Op sokkels

Potlood 10 Vakoverstijgend

- Samenhang met andere leergebieden, digitale geletterdheid, mens en maatschappij, technologie, filosofie, etc.

Toetsen

T1B	Opdracht 'Metamorfose' 3D	
Tijdsduur:	lestijd + 5 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Praktisch	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Je hebt Kunst beeldend een heel jaar lang 2 lessen van 60 minuten per week. In de lessen kunst beeldend leer je 2D- en 3D-technieken toepassen. De praktijkopdrachten worden gekoppeld aan theorie uit 'Zienderogen Kunst beeldende begrippen'

In leerjaar 3 ligt de nadruk op 'Keuzevrijheid', 'Reflectie' en 'Expo' , ook is er een vakoverstijgend project.

Toelichting:

'Keuzevrijheid': omdat het vak Kunst Beeldend bij uitstek een vak is waar leerlingen in staat moeten zijn om met keuzevrijheid om te gaan. Dit wordt geoefend, te meer omdat in de bovenbouw dit een belangrijk aandachtspunt is.

'Reflectie': omdat het vak Kunst Beeldend de leerlingen middels het maken en meemaken van, soms schurende en confronterende maar ook blij makende, kunst leert dat kunst een spiegel is van ervaringen uit de wereld om hem heen.

'Expo': omdat dit een mooie afsluiting is van het vak Kunst Beeldend in de onderbouw. Het moment is om je werk en dus je eigen verbeelde ervaringen, aan de wereld te tonen. Essentieel binnen de Kunst en essentieel bij Kunst Beeldend in de bovenbouw.

Overwegingen voor deze keuze:

- Na dit jaar gaan de leerlingen wel of niet kiezen voor Kunst Beeldend als examenvak.

Potlood 1. Keuzevrijheid

Leerlingen moeten kunnen kiezen. (Zelfregulering en probleem oplossen)

- Er valt in de opdrachten wat te kiezen
- Er zijn verplichte en keuze delen.
- Leerlingen kunnen de opdracht naar hun eigen hand zetten.
- 'Meerdere wegen leiden naar Rome', de leerling kiest zijn eigen route.
- Probleemoplossend leren.

Potlood 5. Reflectie

Relatie met kunst (kritisch denken)

- Gericht op horizon verruimen: aanbieden van onbekende, soms ook schurende en confronterende kunstwerken - uit heden en verleden - om gedachten van leerlingen over een bepaald thema te verrijken.
- Gericht op inspireren: aanbieden van inspirerende kunstwerken - uit heden en verleden - die leerlingen ideeën geven voor het uitvoeren van de opdracht

Potlood 9 Expo

Tonen van en trots zijn op het werk

- Uitdragen in de stad of expo
- In een tijdschrift
- Op de gangen
- Werken op grote formaten
- Op sokkels

Potlood 10 Vakoverstijgend

- Samenhang met andere leergebieden, digitale geletterdheid, mens en maatschappij, technologie, filosofie, etc.

Toetsen

T2A	Opdracht 'Utopia' 2D	
Tijdsduur:	lestijd + 5 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Praktisch	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Je hebt Kunst beeldend een heel jaar lang 2 lessen van 60 minuten per week. In de lessen kunst beeldend leer je 2D- en 3D-technieken toepassen. De praktijkopdrachten worden gekoppeld aan theorie uit 'Zienderogen Kunst beeldende begrippen'

In leerjaar 3 ligt de nadruk op 'Keuzevrijheid', 'Reflectie' en 'Expo' , ook is er een vakoverstijgend project.

Toelichting:

'Keuzevrijheid': omdat het vak Kunst Beeldend bij uitstek een vak is waar leerlingen in staat moeten zijn om met keuzevrijheid om te gaan. Dit wordt geoefend, te meer omdat in de bovenbouw dit een belangrijk aandachtspunt is.

'Reflectie': omdat het vak Kunst Beeldend de leerlingen middels het maken en meemaken van, soms schurende en confronterende maar ook blij makende, kunst leert dat kunst een spiegel is van ervaringen uit de wereld om hem heen.

'Expo': omdat dit een mooie afsluiting is van het vak Kunst Beeldend in de onderbouw. Het moment is om je werk en dus je eigen verbeelde ervaringen, aan de wereld te tonen. Essentieel binnen de Kunst en essentieel bij Kunst Beeldend in de bovenbouw.

Overwegingen voor deze keuze:

- Na dit jaar gaan de leerlingen wel of niet kiezen voor Kunst Beeldend als examenvak.

Potlood 1. Keuzevrijheid

Leerlingen moeten kunnen kiezen. (Zelfregulering en probleem oplossen)

- Er valt in de opdrachten wat te kiezen
- Er zijn verplichte en keuze delen.
- Leerlingen kunnen de opdracht naar hun eigen hand zetten.
- 'Meerdere wegen leiden naar Rome', de leerling kiest zijn eigen route.
- Probleemoplossend leren.

Potlood 5. Reflectie

Relatie met kunst (kritisch denken)

- Gericht op horizon verruimen: aanbieden van onbekende, soms ook schurende en confronterende kunstwerken - uit heden en verleden - om gedachten van leerlingen over een bepaald thema te verrijken.
- Gericht op inspireren: aanbieden van inspirerende kunstwerken - uit heden en verleden - die leerlingen ideeën geven voor het uitvoeren van de opdracht

Potlood 9 Expo

Tonen van en trots zijn op het werk

- Uitdragen in de stad of expo
- In een tijdschrift
- Op de gangen
- Werken op grote formaten
- Op sokkels

Potlood 10 Vakoverstijgend

- Samenhang met andere leergebieden, digitale geletterdheid, mens en maatschappij, technologie, filosofie, etc.

Toetsen

T2B	Opdracht 'Utopia' 3D	
Tijdsduur:	lestijd + 5 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Praktisch	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Je hebt Kunst beeldend een heel jaar lang 2 lessen van 60 minuten per week. In de lessen kunst beeldend leer je 2D- en 3D-technieken toepassen. De praktijkopdrachten worden gekoppeld aan theorie uit 'Zienderogen Kunst beeldende begrippen'

In leerjaar 3 ligt de nadruk op 'Keuzevrijheid', 'Reflectie' en 'Expo' , ook is er een vakoverstijgend project.

Toelichting:

'Keuzevrijheid': omdat het vak Kunst Beeldend bij uitstek een vak is waar leerlingen in staat moeten zijn om met keuzevrijheid om te gaan. Dit wordt geoefend, te meer omdat in de bovenbouw dit een belangrijk aandachtspunt is.

'Reflectie': omdat het vak Kunst Beeldend de leerlingen middels het maken en meemaken van, soms schurende en confronterende maar ook blij makende, kunst leert dat kunst een spiegel is van ervaringen uit de wereld om hem heen.

'Expo': omdat dit een mooie afsluiting is van het vak Kunst Beeldend in de onderbouw. Het moment is om je werk en dus je eigen verbeelde ervaringen, aan de wereld te tonen. Essentieel binnen de Kunst en essentieel bij Kunst Beeldend in de bovenbouw.

Overwegingen voor deze keuze:

- Na dit jaar gaan de leerlingen wel of niet kiezen voor Kunst Beeldend als examenvak.

Potlood 1. Keuzevrijheid

Leerlingen moeten kunnen kiezen. (Zelfregulering en probleem oplossen)

- Er valt in de opdrachten wat te kiezen
- Er zijn verplichte en keuze delen.
- Leerlingen kunnen de opdracht naar hun eigen hand zetten.
- 'Meerdere wegen leiden naar Rome', de leerling kiest zijn eigen route.
- Probleemoplossend leren.

Potlood 5. Reflectie

Relatie met kunst (kritisch denken)

- Gericht op horizon verruimen: aanbieden van onbekende, soms ook schurende en confronterende kunstwerken - uit heden en verleden - om gedachten van leerlingen over een bepaald thema te verrijken.
- Gericht op inspireren: aanbieden van inspirerende kunstwerken - uit heden en verleden - die leerlingen ideeën geven voor het uitvoeren van de opdracht

Potlood 9 Expo

Tonen van en trots zijn op het werk

- Uitdragen in de stad of expo
- In een tijdschrift
- Op de gangen
- Werken op grote formaten
- Op sokkels

Potlood 10 Vakoverstijgend

- Samenhang met andere leergebieden, digitale geletterdheid, mens en maatschappij, technologie, filosofie, etc.

Toetsen

T3A	Expo-opdracht	
Tijdsduur:	lestijd + 5 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Combinatie	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Je hebt Kunst beeldend een heel jaar lang 2 lessen van 60 minuten per week. In de lessen kunst beeldend leer je 2D- en 3D-technieken toepassen. De praktijkopdrachten worden gekoppeld aan theorie uit 'Zienderogen Kunst beeldende begrippen'

In leerjaar 3 ligt de nadruk op 'Keuzevrijheid', 'Reflectie' en 'Expo' , ook is er een vakoverstijgend project.

Toelichting:

'Keuzevrijheid': omdat het vak Kunst Beeldend bij uitstek een vak is waar leerlingen in staat moeten zijn om met keuzevrijheid om te gaan. Dit wordt geoefend, te meer omdat in de bovenbouw dit een belangrijk aandachtspunt is.

'Reflectie': omdat het vak Kunst Beeldend de leerlingen middels het maken en meemaken van, soms schurende en confronterende maar ook blij makende, kunst leert dat kunst een spiegel is van ervaringen uit de wereld om hem heen.

'Expo': omdat dit een mooie afsluiting is van het vak Kunst Beeldend in de onderbouw. Het moment is om je werk en dus je eigen verbeelde ervaringen, aan de wereld te tonen. Essentieel binnen de Kunst en essentieel bij Kunst Beeldend in de bovenbouw.

Overwegingen voor deze keuze:

- Na dit jaar gaan de leerlingen wel of niet kiezen voor Kunst Beeldend als examenvak.

Potlood 1. Keuzevrijheid

Leerlingen moeten kunnen kiezen. (Zelfregulering en probleem oplossen)

- Er valt in de opdrachten wat te kiezen
- Er zijn verplichte en keuze delen.
- Leerlingen kunnen de opdracht naar hun eigen hand zetten.
- 'Meerdere wegen leiden naar Rome', de leerling kiest zijn eigen route.
- Probleemoplossend leren.

Potlood 5. Reflectie

Relatie met kunst (kritisch denken)

- Gericht op horizon verruimen: aanbieden van onbekende, soms ook schurende en confronterende kunstwerken - uit heden en verleden - om gedachten van leerlingen over een bepaald thema te verrijken.
- Gericht op inspireren: aanbieden van inspirerende kunstwerken - uit heden en verleden - die leerlingen ideeën geven voor het uitvoeren van de opdracht

Potlood 9 Expo

Tonen van en trots zijn op het werk

- Uitdragen in de stad of expo
- In een tijdschrift
- Op de gangen
- Werken op grote formaten
- Op sokkels

Potlood 10 Vakoverstijgend

- Samenhang met andere leergebieden, digitale geletterdheid, mens en maatschappij, technologie, filosofie, etc.

Toetsen

T4A	'Vrije opdracht' 2D	
Tijdsduur:	lestijd + 5 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Praktisch	
Herkansing:	Nee	
Weegfactor:	1	

Inleiding

Je hebt Kunst beeldend een heel jaar lang 2 lessen van 60 minuten per week. In de lessen kunst beeldend leer je 2D- en 3D-technieken toepassen. De praktijkopdrachten worden gekoppeld aan theorie uit 'Zienderogen Kunst beeldende begrippen'

In leerjaar 3 ligt de nadruk op 'Keuzevrijheid', 'Reflectie' en 'Expo' , ook is er een vakoverstijgend project.

Toelichting:

'Keuzevrijheid': omdat het vak Kunst Beeldend bij uitstek een vak is waar leerlingen in staat moeten zijn om met keuzevrijheid om te gaan. Dit wordt geoefend, te meer omdat in de bovenbouw dit een belangrijk aandachtspunt is.

'Reflectie': omdat het vak Kunst Beeldend de leerlingen middels het maken en meemaken van, soms schurende en confronterende maar ook blij makende, kunst leert dat kunst een spiegel is van ervaringen uit de wereld om hem heen.

'Expo': omdat dit een mooie afsluiting is van het vak Kunst Beeldend in de onderbouw. Het moment is om je werk en dus je eigen verbeelde ervaringen, aan de wereld te tonen. Essentieel binnen de Kunst en essentieel bij Kunst Beeldend in de bovenbouw.

Overwegingen voor deze keuze:

- Na dit jaar gaan de leerlingen wel of niet kiezen voor Kunst Beeldend als examenvak.

Potlood 1. Keuzevrijheid

Leerlingen moeten kunnen kiezen. (Zelfregulering en probleem oplossen)

- Er valt in de opdrachten wat te kiezen
- Er zijn verplichte en keuze delen.
- Leerlingen kunnen de opdracht naar hun eigen hand zetten.
- 'Meerdere wegen leiden naar Rome', de leerling kiest zijn eigen route.
- Probleemoplossend leren.

Potlood 5. Reflectie

Relatie met kunst (kritisch denken)

- Gericht op horizon verruimen: aanbieden van onbekende, soms ook schurende en confronterende kunstwerken - uit heden en verleden - om gedachten van leerlingen over een bepaald thema te verrijken.
- Gericht op inspireren: aanbieden van inspirerende kunstwerken - uit heden en verleden - die leerlingen ideeën geven voor het uitvoeren van de opdracht

Potlood 9 Expo

Tonen van en trots zijn op het werk

- Uitdragen in de stad of expo
- In een tijdschrift
- Op de gangen
- Werken op grote formaten
- Op sokkels

Potlood 10 Vakoverstijgend

- Samenhang met andere leergebieden, digitale geletterdheid, mens en maatschappij, technologie, filosofie, etc.

Toetsen

T4B	'Vrije opdracht' 2D	
Tijdsduur:	lestijd + 5 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Praktisch	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Je gaat je in de 3e klas toespitsen op twee van de vier instrumenten. Naast het bereiken van een hoger niveau van zingen en spelen wordt er dieper ingegaan op muziektheorie. Je leert noten lezen en je traint je gehoor. Je leert meer over verschillende muziekstijlen en je leert zelf een lied componeren.

Aan het eind van de 3e klas weet je of je klaar bent om het examenvak muziek te gaan volgen.

Toetsen

HD1 VERWIJDEREN

Tijdsduur: Leerstof:
 Toetsvorm: Handelingsdeel
 Herkansing: Ja
 Weefactor: 0

T1A Instrument Skills 1

Tijdsduur: Leerstof:
 Toetsvorm: Praktische opdracht **Vaardigheid bespelen van instrumenten**
 Herkansing: Nee
 Weefactor: 1

T1B Bandopdracht 1

Tijdsduur: Leerstof: **Uitvoering van een bandopdracht**
 Toetsvorm: Praktische opdracht
 Herkansing: Ja
 Weefactor: 2
Het cijfer is een combinatie van
 - een groeps cijfer
 - de individuele instrument skills
 - zang (zang is verplicht bij minimaal één van de bandopdrachten)

HD2 Stijloppdracht

Tijdsduur: Leerstof:
 Toetsvorm: Handelingsdeel
 Herkansing: Ja
 Weefactor: 0

T2A Bandopdracht 2

Tijdsduur: Leerstof: **Uitvoering van een bandopdracht**
 Toetsvorm: Praktische opdracht
 Herkansing: Nee
 Weefactor: 3
Het cijfer is een combinatie van
 - een groeps cijfer
 - de individuele instrument skills
 - zang (zang is verplicht bij minimaal één van de bandopdrachten)

HD3 Module theorie 1

Tijdsduur: Leerstof:
 Toetsvorm: Handelingsdeel
 Herkansing: Ja
 Weefactor: 0

Inleiding

Je gaat je in de 3e klas toespitsen op twee van de vier instrumenten. Naast het bereiken van een hoger niveau van zingen en spelen wordt er dieper ingegaan op muziektheorie. Je leert noten lezen en je traint je gehoor. Je leert meer over verschillende muziekstijlen en je leert zelf een lied componeren.

Aan het eind van de 3e klas weet je of je klaar bent om het examenvak muziek te gaan volgen.

Toetsen

T3A	Bandopdracht 3	Leerstof: Uitvoering van een bandopdracht
Tijdsduur:		
Toetsvorm:	Praktische opdracht	
Herkansing:	Nee	Het cijfer is een combinatie van
Weefactor:	3	- een groepscijfer
		- de individuele instrumentskills
		- zang (zang is verplicht bij minimaal één van de bandopdrachten)

HD4	Module theorie 2	Leerstof:
Tijdsduur:		
Toetsvorm:	Handelingsdeel	
Herkansing:	Ja	
Weefactor:	0	

T4A	Theorie	Leerstof: Toets over de behandelde stof
Tijdsduur:	50 min.	
Toetsvorm:	Digitaal	
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	2	

Inleiding

In de derde klas zitten leerlingen die uitsluitend voor het kunstvak dans hebben gekozen.

Je ontwikkelt je weer in danstechniek (modern, jazz, urban) en gaat serieuzer onderzoek doen.

Er wordt meer van jou gevraagd op het gebied van ontwerpen. Je leert improviseren op een thema, een concept schrijven en met een andere discipline te werken (film). We praten over wat dans interessant maakt voor danser en publiek.

Er is ruimte voor jouw persoonlijke voorkeuren, inspiratie en ambities en er wordt meer gevraagd op het gebied van (zelf)vertrouwen en presenteren.

Toetsen

T1A Onderzoeken en presenteren

Tijdsduur: 18 SLU

Toetsvorm: Praktische opdracht

Herkansing: Nee

Weegfactor: 2

Leerstof: Je bezoekt de dansvoorstelling *Sacre* en krijgt een workshop/lezing van een professional. Daarnaast verdiep je je in het werkveld. De uitkomsten van je onderzoek verwerk je in een choreografie.

HD1 Conceptualiseren

Tijdsduur: 2 SLU

Toetsvorm: Verslag

Herkansing: Ja

Weegfactor: 0

Leerstof: Je doet onderzoek naar de *Sacre du Printemps* en verdiept je in hoe het gezelschap *Circe* hun '*Sacre*' heeft neergezet. Welke verschillen en overeenkomsten zijn interessant? Met jouw groepje maak je een concept - hoe ziet jullie '*Sacre*' eruit?

T3A Dansvaardigheid en presenteren

Tijdsduur: 30 SLU

Toetsvorm: Presentatie

Herkansing: Nee

Weegfactor: 4

Leerstof: Je studeert een choreografie in die je opvoert met je klas tijdens een grote presentatie in Martiniplaza.

Je toont inzet bij het repeteren en 'cleanen' en staat open voor feedback. Ook draag je actief bij aan het creëren van de dans. Je presenteert de choreografie met aandacht voor het thema en de gepaste expressie.

HD3 Beschouwen en reflecteren

Tijdsduur: 2 SLU

Toetsvorm: Verslag

Herkansing: Ja

Weegfactor: 0

Leerstof:

Je schrijft een verslag over de danspresentatie in Martiniplaza. Hierin toon je aan dat je kennis hebt van de theatrale vormgevingsmiddelen, betekenis kan geven aan dans en kan reflecteren op jouw werkhouding en presentatie als danser.

Inleiding

In de derde klas zitten leerlingen die uitsluitend voor het kunstvak dans hebben gekozen.

Je ontwikkelt je weer in danstechniek (modern, jazz, urban) en gaat serieuzer onderzoek doen.

Er wordt meer van jou gevraagd op het gebied van ontwerpen. Je leert improviseren op een thema, een concept schrijven en met een andere discipline te werken (film). We praten over wat dans interessant maakt voor danser en publiek.

Er is ruimte voor jouw persoonlijke voorkeuren, inspiratie en ambities en er wordt meer gevraagd op het gebied van (zelf)vertrouwen en presenteren.

Toetsen

T4A	Ontwerpen (Filmopdracht)	
Tijdsduur:	12 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Praktische opdracht	Je onderzoekt individueel of in een tweetal wat erbij komt kijken om een dansfilm te maken. Klassikaal bekijken we het eindresultaat.
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	2	
HD4	Ontwerpen	
Tijdsduur:	2 SLU	Leerstof: Je ontwerpt een concept voor jouw dansfilm.
Toetsvorm:	Verslag	
Herkansing:	Ja	
Weegfactor:	0	
T4B	Dansvaardigheid	
Tijdsduur:	12 SLU	Leerstof:
Toetsvorm:	Presentatie	Je danst in een stijl die we dit schooljaar nog niet hebben behandeld. Doe oefeningen ken je goed uit je hoofd en kun je zonder hulp uitvoeren. Je presenteert de lesstof in groepjes aan je klasgenoten en twee dansdocenten.
Herkansing:	Nee	
Weegfactor:	1	

Inleiding

Hoe komt het cijfer tot stand?:

Er zijn vijf criteria waarop er wordt beoordeeld bij het vak Lichamelijke Opvoeding.

De factor burgerschap weegt daarbij zwaar en komt terug in de eerste drie criteria.

- Inzet
- Gedrag
- Sociale vaardigheden
- Motorische vaardigheden
- Cognitieve vaardigheden

Je krijgt 3 x per jaar een beoordeling.

De beoordeling T2A gaat over periode 1 en 2.

De beoordeling T3A gaat over periode 3.

De beoordeling T4A gaat over periode 4.

Toetsen

T2A	Toets 2A	
Tijdsduur:	hele periode	Leerstof: Zie studiewijzer voor vijf criteria van beoordeling.
Toetsvorm:		
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

T3A	Toets 3A	
Tijdsduur:	hele periode	Leerstof: Zie studiewijzer voor vijf criteria van beoordeling.
Toetsvorm:		
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

T4A	Toets 4A	
Tijdsduur:	hele periode	Leerstof: Zie studiewijzer voor vijf criteria van beoordeling.
Toetsvorm:		
Herkansing:	Nee	
Weefactor:	1	

Inleiding

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)

Klas 3

Het H.N. Werkman Stadslyceum leidt haar leerlingen op tot positief-kritische mensen die verantwoordelijkheid nemen voor hun persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling. We begeleiden leerlingen bij het verwerven van de houding, kennis en vaardigheden die vorm geven aan die brede ontwikkeling waardoor leerlingen in staat zijn keuzes te maken en richting te kiezen. We geven daarmee leerlingen een brede basis voor succes in de vervolgopleiding en het verdere leven (schoolplan H.N. Werkman Stadslyceum 2019-2023)

Onder Loopbaanoriëntatie en – begeleiding (LOB) valt alles wat school aanbiedt, en wat je zelf onderneemt, om je voor te bereiden op het maken van loopbaankeuzes. LOB op het Stadslyceum bereidt je niet alleen voor op de profiel- en studiekeuze, maar geeft een bredere oriëntatie op de eigen positie in relatie tot de (werkzame) wereld.

Binnen LOB staan de volgende vragen centraal:

- Wie ben ik?,
- Wat kan ik?
- Wat wil ik en waarom?
- Hoe kom ik daar?
- Wie kan mij daarbij helpen?

Je werkt aan deze vragen en ontwikkelt je eigen loopbaancompetenties. Hierbij krijg je ondersteuning van de mentor en decaan. Je volgt elk jaar een aantal LOB-activiteiten om ervaringen op te doen. In de loop van jouw schoolcarrière bouw je een digitaal portfolio op over deze ervaringen en activiteiten.

In de derde klas ligt de nadruk op het maken van je profielkeuze voor de bovenbouw.

Programma klas 3

- Uitleg decaan over profielkeuze
- Maken interesstest 'identitest' (in samenwerking met Filosofie)
- Maken LOB-opdrachten in digitaal portfolio
- Deelname Technieffestival van de Hanzehogeschool
- Dagje meelopen met een beroep naar keuze
- Bezoeken van minimaal 4 vakken op de vakkenmarkt in
- Groepspresentatie over de profielen en de mogelijkheden. Deze presentatie moet minimaal met een voldoende worden beoordeeld.
- Deelname workshop van de Hanzehogeschool over kiezen
- Keuze wiskunde A of wiskunde B stroom in januari
- Deelname twee bedrijfsbezoeken tijdens 'Checkthebizz' in februari.
- Invullen van de voorlopige profielkeuze in februari 2021
- Gesprek met de decaan in maart over de definitieve profielkeuze. Vanaf 1 april staat de keuze vast.
- Eindopdracht: motivatie schrijven 'waarom kies ik voor dit profiel en wat verwacht ik'

Toetsen

T1A Toets 1A

Tijdsduur: Leerstof:

Toetsvorm:

Herkansing: Nee

Weefactor: 1